

Miljøbeskyttelsesudgifter 2024

Vejledning til undersøgelsen

Undersøgelsen generelt

Denne undersøgelse skal belyse danske industrivirksomheders direkte udgifter til miljøbeskyttelse i seneste afsluttede regnskabsår.

Statistikken skal f.eks. belyse hvor mange udgifter danske virksomheder har driftsmæssigt og i forbindelse med at gøre deres produktion mindre miljøbelastende samt i hvilke brancher, der er flest udgifter til miljøbeskyttelse. I undersøgelsen opdeles udgifterne til miljøbeskyttelse på driftsudgifter og investeringer.

Undersøgelsen er iværksat på baggrund af EU forordning om Europæiske Miljøøkonomiske regnskaber ([691/2011](#)) og er derfor lovpligtig i henhold til § 8 i Lov om Danmarks Statistik. Der indsamles data fra virksomheder hvert andet år.

Hvis flere virksomheder arbejder på samme adresse eller på anden måde er fælles om miljøbeskyttelsesopgaver, kan der foretages en samlet indberetning. Kontakt Danmarks Statistik i tvivlstilfælde.

Hvad er miljøbeskyttelsesudgifter?

Miljøbeskyttelsesudgifter omfatter den del af virksomhedens drifts- og investeringsudgifter, der er rettet mod håndteringen af direkte miljøbelastning med affald, spildevand, CO₂ og andre udledninger og påvirkninger af miljøet.

Miljøudgifter kan også være lønudgifter og køb af rådgivning

De fleste udgifter til miljøbeskyttelse vedrører tjenesteydelser med hensyn til spildevand og affald, køb af filtre, kemikalier og andre varer samt investeringer i anlæg, med det formål at beskytte miljøet. Miljøbeskyttelsesudgifter skal dog opfattes i bredere forstand, og er ud over køb af tjenesteydelser også lønudgifter til eget personale, som arbejder med miljørelaterede opgaver. Hvis virksomheden fx har købt rådgivning/konsulenttydelser i forbindelse med miljørelaterede spørgsmål, skal disse udgifter også medregnes.

Udgifter til miljøbeskyttelse tilknyttes et miljøområde

Miljøbeskyttelsesudgifter angives efter hvilket af de følgende miljøområder udgiften primært vedrører.

- 1) "Beskyttelse af luft og klima"
- 2) "Spilde- og regnvandshåndtering"
- 3) "Affaldshåndtering og genindvinding"
- 4) "Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand"
- 5) "Reduceret energi- og varmekonsum" eller
- 6) "Anden/tværgående miljøbeskyttelse" – dvs. udgifter i forbindelse med beskyttelse af landskab og biodiversitet, støj og vibrationer og udgifter som ikke umiddelbart kan placeres inden for andre miljøområder.

Det samlede beløb anføres

Udgiftsposternes samlede beløb anføres under hvert af ovenstående miljøområder.

Virksomhedens bedste skøn er tilstrækkeligt, såfremt der ikke foreligger nøjagtige oplysninger.

OBS: Det skal bemærkes, at der alene er tale om udgifter i forbindelse med de fysiske miljømæssige omgivelser, dvs. at tiltag, som primært sigter mod en forbedring af det interne arbejdsmiljø, ikke skal regnes med i udgifterne.

Driftsudgifter til miljøbeskyttelse:

Driftsudgifter der vedrører miljøbeskyttelse omfatter den løbende betaling af løn til miljømedarbejdere, udgifter til serviceydelser samt udgifter til varer, der direkte kan forbindes med miljøbeskyttelsesaktiviteter. Der er dels tale om løbende udgifter og vedligeholdelsesudgifter i forbindelse med miljøbeskyttelsesfaciliteter, herunder fx gebyrer i forbindelse med bortskaffelse af spildevand, affald og dels udgifter til andre tiltag, fx vejledning og overvågning samt administration

I denne undersøgelse skelnes der mellem:

- 1) "Interne miljøbeskyttelsesomkostninger" (lønudgifter)
- 2) "Køb af tjenester til miljøbeskyttelse".
- 3) "Køb af varer til miljøbeskyttelse"

Følgende betegnes ikke som "Udgifter til miljøbeskyttelse":

- Generelle miljøafgifter/-skatter (fx CO₂- og NO_x-afgifter og afgifter af affald og spildevand), hvor der ikke ligger nogen direkte modydelse, der er med til at forbedre miljøet bag denne betaling. Gebyrer regnes som miljøudgift
- Renteudgifter og afskrivninger på anlægsomkostninger

1) Interne miljøbeskyttelsesomkostninger (lønudgifter) til miljøbeskyttelse kan være lønudgifter (fx miljøkoordinatorer), generel miljøplanlægning, interne udgifter ved affaldshåndtering, interne udgifter i forbindelse med fx ISO14001 og ISO50001 certificering og betalinger for operationel leasing. De vedrører fx drift og vedligeholdelse af miljøudstyr, måling og overvågning af forureningsniveauer, samt miljøoplysning og –uddannelse.

Interne omkostninger til forskning- og udvikling i miljøbeskyttelse skal ikke medregnes.

Lønudgifter omfatter bruttolønsumkostninger, inkl. arbejdsgiverbidrag, indbetaling til pension og omkostninger til social sikring.

2) Køb af tjenester til miljøbeskyttelse omfatter alle udgifter til eksterne aktører som modydelse for tjenesteydelser, der har til formål at forebygge eller bekæmpe udledningen af forurenende stoffer eller genoprette tidligere aktiviteter miljøbelastning.

Det kan fx være betalinger for indsamling og behandling af affald og spildevand, betalinger i forbindelse med jordsanering, betalinger til miljøkonsulenter i forbindelse med fx miljøoplysning samt betaling til eksterne konsulenter i forbindelse med miljøcertificering eller drift af miljøudstyr.

Køb af tjenesteydelser opgøres som udgift eksklusiv moms og evt. tilskud.

3) Køb af varer til miljøbeskyttelse omfatter alle udgifter til køb af varer, som har et miljøbeskyttende formål. Det er typisk udgifter til varer, som virksomheden har et løbende forbrug af. Det kan fx være køb af filtre, udstyr til måling af udledninger, kemikalier eller andre stoffer til reduktion af miljøfarlige stoffer mm., og vedrører ofte reservedele til maskiner og anlæg.

Småanskaffelser, som udgiftsføres i regnskabsåret, skal medregnes.

Køb af varer opgøres på grundlag af anskaffelsessummen eksklusiv moms.

Salg af restprodukter og genbrugeligt affald

Omfatter virksomhedens indtægter ved håndtering af rest- og affaldsprodukter samt genbrugeligt affald til videresalg. Det drejer sig fx om slam, skrot, overskydende materialer såsom papir, plastic mm., eller andre former for rest- og affaldsprodukter. Fælles for disse produkter gælder, at de kan sælges.

Investeringer i miljøbeskyttelse:

Investeringer i miljøbeskyttelse omfatter køb af investeringsgoder, som har en levetid, der er væsentligt længere end et år, og som kan bidrage til, at der sker en nedbringelse af forureningen eller en genopretning af miljøet. Investeringerne opgøres som det beløb, der i regnskabsåret er købt investeringsgoder for.

I undersøgelsen skelnes der mellem to typer af investeringer:

- 1) "Investeringer i forebyggelse af miljøbelastning"
- 2) "Investeringer i forureningsbekæmpelse"

Fælles for begge typer af investeringer gælder, at

- investeringen opgøres på grundlag af anskaffelsessummen eksklusiv moms og andre fradragsberettigede udgifter
- det samlede investeringsbeløb angives, dog eksklusiv modtagne investeringstilskud.

1) Investeringer i forebyggelse af miljøbelastning omfatter investeringer i "renere teknologi". Der er tale om investeringer i udstyr og foranstaltninger, der foretages med det formål enten at gøre eksisterende produktionsanlæg mere miljørigtige eller at prioritere miljøhensynet ved indkøb af nye produktionsanlæg. Det vil sige, at det er investeringer i foranstaltninger, der påvirker selve produktionsprocessen fx lukkede vandsystemer, recirkulation af procesgas og modløbssikring.

Det samlede beløb anføres sammen med andelen, der kan tilskrives miljøbeskyttelse

Investeringsudgifterne kan især i de tilfælde, hvor der er tale om indkøb af nyt udstyr, som virksomheden alligevel skulle have investeret i, være vanskelige at opgøre, idet det primært er de ekstra udgifter, der er forbundet med miljøhensynet, der er interessant i denne undersøgelse.

I dette tilfælde angives den samlede investeringsudgift. Herefter gives et skøn på, hvor stor en procentdel af den samlede investeringsudgift, der var en merudgift for virksomheden som følge af hensynet til miljøet. Virksomhedens bedste skøn er tilstrækkeligt.

Eksempler:

Hvis hovedformålet med investeringen var at begrænse miljøbelastningen, angives således det samlede beløb, der er investeret (i tusinde kroner) og der anføres 100 pct. under rubrikken 'Andel til miljøbeskyttelse'. Der kan således være tale om et skift til en mere miljøvenlig produktionsmetode.

I de tilfælde hvor miljøbeskyttelse kun delvist er et formål, angives beløbet for den samlede investering og den skønnede andel til miljøbeskyttelse (fx 20 pct.) fx hvis man har investeret i en maskine, som man alligevel skulle have uanset miljøhensyn, men har valgt en dyrere model, som er mere miljørigtig, fx særligt energi- og vandbesparende.

2) Investeringer i forureningsbekæmpelse omfatter de såkaldte "end-of-pipe"-løsninger. Det er foranstaltninger, der behandler virksomhedens potentielt forurenede udledninger efter, at de er skabt, men før de kommer ud i det eksterne miljø. Det vil sige foranstaltninger, der ikke direkte påvirker selve produktionsprocessen. Det vil typisk være anlæg til røgrensning eller fangst og lagring af CO₂, renseanlæg til spildevand, affaldsforbrænding eller intern genanvendelse af spildprodukter.

Kun det samlede beløb anføres

Denne type af investeringer kan betragtes som rene miljøinvesteringer, da deres primære formål altid er at bekæmpe produktionens indvirkninger på miljøet, at forhindre en forureningsspredning eller at måle forureningsniveauet. Derfor anføres kun det samlede beløb.

Kontakt:

Ved spørgsmål om adgang til - eller visning af blanket, udsættelse af indberetningsfrist mv, bedes du rette henvendelse til indberetning@dst.dk

Ved tvivlsspørgsmål i forbindelse med skemaets udfyldelse kan der rettes henvendelse på e-mail: miljobeskyttelse@dst.dk
Eller telefonisk til Ole Olsen 2977 1498 eller Henrik Huusom 4038 3643.

Eksempler

Nedenfor ses en række eksempler inden for de forskellige miljøbeskyttelsesområder og opdelt efter driftsudgifter og investeringer. Listen er ikke udtømmende, og på oplysningssiden findes en længere eksempelliste på engelsk.

Driftsudgifter til miljøbeskyttelse

Interne miljøbeskyttelsesomkostninger (lønudgifter):

Beskyttelse af luftkvalitet og klima

Fx overvågning af udslip, udskiftning af filtre, drift af rensningsudstyr

Spilde- og regnvandshåndtering

Fx kontrol af forurenende stoffer, drift af udstyr til præ-rensning af spildevand, drift af anlæg til genanvendelse af vand mv.

Affaldshåndtering og genindvinding

Fx indsamling og sortering af affald før afhentning, klargøring af (affalds-) produkter til genindvinding, egen genindvinding

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Fx overvågning af ned- og udsivning fra virksomhedens område mv.

Reduceret energi- og varmemeforbrug

Fx overvågning af energiforbrugende processer eller af anlæg til genindvinding af varme

Anden/tværgående miljøbeskyttelse

Fx støjbekæmpelse, uddannelse i miljøbeskyttende tiltag, tværgående intern overvågning af miljøbeskyttelse, mv.

Køb af tjenester til miljøbeskyttelse:

Beskyttelse af luftkvalitet og klima

Serviceaftaler vedr. vedligehold af anlæg til reduktion af luftforurening, konsulentytelser vedr. reduktion af luftforurening, mv.

Spildevandsudgifter

Stikledningsbidrag, vandafledningsudgift (ekskl. spildevandsafgift som refunderes), slambehandlingsudgifter mv.

Spilde- og regnvandshåndtering i øvrigt

Service på interne anlæg, konsulentytelser vedr. forurenede spildevand og slam mv.

Affaldsafhentning og – behandling

Renovationsudgifter, udgifter til behandling af farligt affald, deponi mv.

Affaldshåndtering og genindvinding i øvrigt

Fx rådgivning om affaldsspørgsmål, serviceytelser vedr. intern affaldshåndtering mv.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Fx service med overvågning af ned- og udsivning fra virksomhedens område, oprensning af forurenede jord mv.

Reduceret energi- og varmemeforbrug

Fx konsulentytelser vedr. optimering af energiforbrug, af isolering, og vedr. genindvinding af varme mv.

Anden/tværgående miljøbeskyttelse

Fx udgift til miljøcertificering, tværgående miljøtilsyn, gebyr for kursusdeltagelse mv.

Køb af varer til miljøbeskyttelse:

Beskyttelse af luftkvalitet og klima

Fx filtre, katalysatorer, kemikalier og andre stoffer til reduktion af forurening mv. inkl. fangst og lagring af CO₂ (CCS).

Spilde- og regnvandshåndtering

Fx køb af filtre, kemikalier og andre stoffer til reduktion af forurening, reservedele til udstyr mv.

Affaldshåndtering og genindvinding

Fx affaldsbeholdere og reservedele til udstyr mv.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Fx køb af membraner til at blokere for nedsivning.

Reduceret energi- og varmemeforbrug

Fx isoleringsmaterialer, nye målere mv. men ikke til køb af brændsler.

Anden/tværgående miljøbeskyttelse

Fx materialer til reduktion af ekstern støjbelastning mv.

Salg af restprodukter og genbrugeligt affald:**Restprodukter**

Fx overskydende materialer, skrot mv.

Sorteret affald til genindvinding

Fx papir, plastic mv.

Investeringer i miljøbeskyttelse**Investeringer i forebyggelse af miljøbelastning (renere teknologi):****Beskyttelse af luftkvalitet og klima**

Fx anlæg som reducerer udslip af klimagasser eller partikler m.v.

Spilde- og regnvandshåndtering

Fx anlæg som betyder mindre eller mindre forurenede spildevand, anlæg til anvendelse af regnvand mv.

Affaldshåndtering og genindvinding

Fx anlæg som medfører mindre eller mindre farligt affald, anvender andre materialer mv.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Fx anlæg med mere sikker anvendelse af flydende materialer.

Reduceret energi- og varmemeforbrug

Fx anlæg, bygninger og udstyr med klart mindre energiforbrug, ændrede produktionsprocesser mv.

Anden/tværgående miljøbeskyttelse

Fx støjsvage anlæg, produktionsanlæg med flere miljøbeskyttelseskomponenter, byggeri med delvis genanvendte materialer mv.

Investeringer i forureningsbekæmpelse ("end of pipe" udstyr):**Beskyttelse af luftkvalitet og klima**

Fx partikelfiltre (kemisk/biologisk filtrering), udsugningsanlæg, røggasrensning (eksempelvis deNOX-anlæg), anlæg til neutralisering af andre skadelige luftarter mv. eller til fangst og lagring af CO₂ (CCS).

Spilde- og regnvandshåndtering

Fx anlæg til rensning af spildevand/slam, neutralisering af skadelige stoffer, udskiftning af kloaksystem, anlæg til recirkulering af vand mv.

Affaldshåndtering og genindvinding

Fx anlæg til sortering af affald, forbrændingsanlæg, udstyr til genindvinding af produceret affald, mv.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Fx anlæg/udstyr der hindrer ned- og udsivning fra virksomhedens område mv.

Reduceret energi- og varmemeforbrug

Fx anlæg til anvendelse af spildvarme mv.

Anden/tværgående miljøbeskyttelse

Fx etablering af støjskærme/-volde mv.